

9 december 2021 joods-maatschappelijk-werk oorlogswezen-wo-2

Archief Philip Staal

VBV-voorzitter reageert op communiqué van Raad van Toezicht van JMW betreffende Joodse oorlogswezen

Flory Neter, voorzitter VBV, reageert op het communiqué van de Raad van Toezicht van Joods Maatschappelijk Werk. Dit communiqué leest u door te klikken op

[https://joodswelzijn.nl/sites/default/files/Communiqu%C3%A9%20met%20enkel%](https://joodswelzijn.nl/sites/default/files/Communiqu%C3%A9%20met%20enkel%20)

Joodse oorlogswezen anno 2021

Het lang slepende conflict over Joodse oorlogswezen, dat zo'n 6 jaar duurde, staat opnieuw op de agenda.

Terug van weggeweest. 'Opnieuw in dit theater.'

Met verbazing nam ik kennis van het communiqué van de Raad van Toezicht (RvT) van Joods Maatschappelijk Werk (JMW) waarin wordt vermeld dat er een onafhankelijk onderzoek komt naar "JMW's rol in de omgang met en de behandeling van Joodse oorlogswezen". Tevens biedt JMW excuses aan voor de eerdere afstandelijke juridische opstelling en voor het feit dat er in het verleden gebruik zou zijn gemaakt van de term verjaring.

Toen kwam 'Rekenschap'

Zoals is terug te lezen op onze website is het VBV intensief als belangenbehartiger en woordvoerder (ook namens alle in Israël wonende wezen) betrokken geweest bij het toenmalige conflict met JMW over de financiële aspecten van de afhandeling na het meerderjarig worden van de wezen. Uiteindelijk is gezamenlijk de opdracht gegeven aan de heren *Joor en *Hoek om een onafhankelijk historisch en financieel onderzoek te doen naar het beheer van het vermogen van Joodse oorlogswezen door de Joodse voogdijinstellingen die in 1950 besloten te gaan samenwerken als de 'Gefusioneerde Joodse instellingen voor Kinderbescherming'. Wij waren allen van mening dat een gedegen onderzoek wenselijk was om uit deze impasse te komen. Een van de eindconclusies van dat onderzoek, gepubliceerd onder de naam 'Rekenschap', was dat er bij enkele aspecten van het beleid vraagtekens konden worden geplaatst. Dit heeft er dan ook uiteindelijk toe geleid dat JMW een fonds van €125.000 beschikbaar stelde. Dat geld is verdeeld onder alle toen nog in leven zijnde wezen die destijds onder de stichting 'Le Ezrath ha Jeled' vielen. Alhoewel wij (VBV) een bedrag van €2500 per persoon voor ogen hadden, ongeacht de grootte van het fonds, realiseerden wij ons ook dat ieder bedrag arbitrair zou zijn geweest. Na overleg met de vertegenwoordiger van de wezen in Israël, Shalom Pront, werd besloten om deze tegemoetkoming te accepteren.

Bijzondere positie Staal?

Terug nu naar het communiqué van JMW. Te prijzen valt dat JMW zich openstelt voor de wezen, de dialoog wil aangaan en de direct betrokkenen en hun nabestaanden waar mogelijk zal blijven helpen om toegang tot informatie uit de archieven te verkrijgen.

De vraag rijst echter: "Wat is er nieuw onder de zon?" Er is immers in het verleden nooit informatie onthouden aan mensen die geïnteresseerd waren. Evenmin is het argument verjaring gebruikt, behalve in het geval 'Philip Staal'.

Nieuwsarchief

Notulen

Claims Conference

Column

Geen Categorie

In memoriam

Joods Maatschappelijk Werk

Magazine

MAROR

Nederlandse Spoorwegen

Nieuws

Oorlogswezen-WO-2

SVB-WUV-WUBO

ZOOM-bijeenkomst

Vreemd dat er excuses worden aangeboden aan Staal. Wat maakt hem en zijn niet aflatende drang tot twijfelachtige gerechtigheid zo uitzonderlijk? In een uitspraak van de rechter gedateerd op 17 januari 2005 en in hoger beroep nogmaals in juli 2005 (Ondernemingskamer van de Rechtbank Amsterdam) wordt Staal in het ongelijk gesteld en wordt veroordeeld tot de kosten.

Nieuw bestuur, nieuwe kansen?

Het kan mij alleen maar sterken in mijn gevoel dat het hier niet alleen gaat om het welzijn van de wezen. Het is in mijn optiek onjuist om de gevoeligheden rond de wezen op Staal toe te spitsen. Dit is een individuele zaak die ook in het verleden van alle spelers in het veld en overmatig van JMW, heel veel aandacht heeft gekregen. Het zou aan te bevelen zijn om de wezen als groep los te koppelen van Staal. Het betreft hier immers twee onvergelykbare zaken.

Vraagtekens

Wat zou de werkelijke motivatie van de huidige RvT van JMW zijn geweest om Staal zo welwillend te bejegenen? Wat is de motivatie om de vertegenwoordigers -waaronder het VBV- van alle andere wezen te negeren inclusief de voormalige bestuurders van JMW? Zou het niet beter geweest zijn om ook gebruik te maken van de achtergrondkennis en motivaties die door bovengenoemden zijn vergaard en gehanteerd?

Nieuw onderzoek

Uiteraard juicht het VBV een nieuw wetenschappelijk onderzoek toe maar wel is het van belang om de 'onderzoeksopdracht' met alle partijen te overleggen. Pas dan kan het hoofdstuk worden gesloten. Dan kan het door de gehele gemeenschap en ook door de wezen worden gedragen. Ikzelf ben onder meer heel benieuwd naar wat er met de JOKOS-gelden is gebeurd waarvan veel wezen zeggen die nooit te hebben ontvangen. Vragen te over.

Hoe verder?

In de jaren dat deze zaak speelde zijn over en weer harde woorden gevallen. De toenmalige gesprekspartners, JMW en SINJOI (Israëlische wezen) en VBV, waren allen min of meer met hetzelfde WO2 gerelateerde sop overgoten waardoor de emoties veelal te hoog opliepen. Met de wijsheid achteraf is de oplossing van toen, waar wij allen kozen voor een gedegen historisch en financieel onderzoek, zo'n slechte nog niet geweest.

Alhoewel het hele traject rond de tegemoetkoming van de wezen hard en soms oneerbiedig was wordt het dringend tijd om nu over onze eigen schaduw heen te stappen. Van generatie op generatie maken wij deel uit van dezelfde groep. Tijd, transparantie, wederzijds respect en waarheidsvinding zijn hier de sleutels tot een waardig einde van deze pijnlijke geschiedenis.

Dr Johan Joor, historicus en verbonden aan het Instituut voor Sociale geschiedenis in Amsterdam

Drs Frits Hoek, zelfstandig gevestigd openbaar accountant. Heeft onderzoek verricht voor de Commissie van onderzoek Liroarchieven.

Het VBV (Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers) is een stichting met vrienden/donateurs die zich inzet om zaken rond de uitvoering van de oorlogswetten verbeterd en/of vereenvoudigd te krijgen.

[Services](#)

[Over VBV](#)

[Wat we doen](#)

[Magazine](#)

[Podcast](#)

[Links](#)

[Contact](#)

[Privacybeleid](#)

[Contact](#)

Dorpsweg 129 A-8

1697 KJ Schellinkhout

T +31 (0) 229 503519

E info@vbvinfo.nl

[Nieuwsbrief en updates](#)

Naam*

E-mailadres*

Verzenden

© VBV Verbond Belangenbehartiging voor Vervolgingslachtoffers 2020